

კვლევითი საქმიანობის მხარდაჭერის
მექანიზმები

1. კვლევითი საქმიანობის მხარდაჭერი მექანიზმები

კვლევითი საქმიანობის მხარდაჭერის სტრატეგია ითვალისწინებს უნივერსიტეტში სამეცნიერო კვლევის ორგანიზებისა და მხარდაჭერის ღონისძიებების განსაზღვრას, კვლევაში ჩართული და კვლევის მხარდაჭერასა და განვითარებაზე პასუხისმგებელი პირების წრეს, საუნივერსიტეტო კვლევითი საქმიანობის მხარდაჭერის მექანიზმებს, კვლევის განმახორციელებელ სტრუქტურულ ერთეულებს და კვლევის განხორციელების ზოგად პოლიტიკებს.

კვლევითი საქმიანობის ეფექტურობა და სამეცნიერო კვლევაში ჩართულობა არის უსდ-ს აკადემიური პერსონალის საქმიანობის ხარისხის შეფასების ერთერთი მნიშვნელოვანი ინდიკატორი.

2. კვლევითი საქმიანობის საუნივერსიტეტო მხარდაჭერის მექანიზმები

სამეცნიერო კვლევის საუნივერსიტეტო მხარდაჭერის სისტემა მოიცავს კვლევების მხარდაჭერი ორგანიზაციული სტრუქტურების, კვლევის შეფასების ინდიკატორების, საუნივერსიტეტო საგრანტო სისტემის და ინფორმაციული უზრუნველყოფის დანერგვას.

3. კვლევითი საქმიანობის ორგანიზაციული მხარდაჭერის სტრუქტურები

1. უსდ-ს საერთო მიზნებთან და გეგმებთან შესაბამისობაში, სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობისა და განვითარების მიზნით შეიქმნება სამეცნიერო-კვლევითი განვითარების სამსახური. მის შექმნამდე კვლევების მხარდაჭერას უზრუნველყოფს უსდ-ს ხარისხის უზრუნველყოფის და სასწავლო პროცესის მართვის სამსახურები.

2. კვლევების განვითარებაზე პასუხისმგებელი სტრუქტურული ერთეულები უზრუნველყოფენ სამეცნიერო კვლევის განვითარების ხელშეწყობას, უსდ-ს საგანმანათლებლო პროგრამების ფარგლებში სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის დაგეგმვა-შეფასების პროცესების კოორდინაციას, აკადემიური პერსონალის სამეცნიერო აქტივობების განხორციელების ორგანიზაციულ მხარდაჭერას, კვლევის ფარგლებში აკადემიური პატიოსნების დაცვის კონტროლს.

3. კვლევების განვითარების ხელშეწყობი აქტივობების განსახორციელებლად შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულები ახორციელებენ შემდეგ უფლებამოსილებას:

- ა) შეიმუშავებენ უნივერსიტეტის კვლევითი ღონისძიებების გეგმას;
- ბ) ორგანიზებას უწევენ კვლევით აქტივობებს (კონფერენციები, სემინარები, ვორქშოპები და სხვა);
- გ) მონაწილეობენ კვლევითი ნაშრომების რეცენზირების პროცესის შესაბამისი კადრებით დაკომპლექტებაში;

- დ) აანალიზებენ აკადემიური და სამეცნიერო პერსონალის და უნივერსიტეტის კვლევითი ცენტრების(არსებობის შემთხვევაში) ანგარიშებს;
  - ე) ადმინისტრირებას უწევენ საუნივერსიტეტო კვლევით გრანტებს;
  - ვ) ამზადებენ დასკვნას აკადემიური პერსონალის სამეცნიერო-კვლევით მუშაობაზე და შეიმუშავებენ რეკომენდაციებს აკადემიური კვლევის განვითარებისთვის;
  - ზ) უზრუნველყოფენ უსდ-ს ფარგლებში აკადემიური კეთილსინდისიერების დაცვას და მონაწილეობენ პლაგიატის საწინააღმდეგო ღონისძიებების უსდ-ში დანერგვისათვის.
  - თ) საერთაშორისო და საზოგადოებასთან ურთიერთობების სამსახურთან ერთად შეიმუშავებენ და ადმინისტრირებას უწევენ კვლევითი საქმიანობას ინტერნაციონალიზაციის მიზნით საერთაშორისო თანამშრომლობის პროცესში;
  - ი) უზრუნველყოფენ ერთობლივი საგრანტო, სასტიპენდიო და კვლევითი პროექტების კოორდინირებას უსდ-ს სახელით;
  - კ) ზრუნავენ უცხოელი მკვლევარების უსდ-ში მოწვევაზე.
4. სამეცნიერო კვლევის განსახორციელებლად უსდ-ს, მისი ცალკეული საგანმანათლებლო ერთეულისა ან საგანმანათლებლო პროგრამული მიმართულების ფარგლებში შესაძლებელია შეიქმნას დამოუკიდებელი კვლევითი ერთეული (ინსტიტუტი, დეპარტამენტი, ცენტრი და ა. შ.)
5. კვლევითი საქმიანობის დაგეგმვისა და შეფასების მნიშვნელოვანი საკითხები - საუნივერსიტეტო გრანტის მინიჭების საკითხის განხილვა, კვლევითი საქმიანობის შეფასება და ა. შ. - შესაძლოა განახორციელონ უსდ-ს კოლეგიურმა ორგანომ - უსდ-ს საგრანტო-კვლევითმა კომიტეტმა და სამეცნიერო-კვლევითმა სამსახურმა.

4. სამეცნიერო კვლევითი ღონისძიებების შიდასაუნივერსიტეტო დაფინანსების სისტემა

1. უსდ-ს კვლევითი საქმიანობის განვითარებისა და წახალისებისთვის, უსდ ფინანსური დაგეგმვის დროს ითვალისწინებს კვლევითი პროექტების დაფინანსებისთვის დადგენილ ბიუჯეტს და ადგენს კვლევების დაფინანსების, თანადაფინანსებისა და დაფინანსებაზე უარის თქმის წესს, პროცედურებსა და უფლებამოსილ ორგანოებს.
2. უსდ-ში კვლევითი საქმიანობის დაფინანსების წყაროებია:
  - ა) უსდ-ს ბიუჯეტიდან კვლევის განვითარებისათვის გამოყოფილი დაფინანსება;
  - ბ) საუნივერსიტეტო გრანტის ფარგლებში მიღებული დაფინანსება;
  - გ) გარე წყაროებიდან მიღებული დაფინანსება
3. აღნიშნული დაფინანსების გამოყენება შესაძლებელია კვლევითი პროექტის როგორც სრულად ასევე, თანადაფინანსებისთვის. უსდ უზრუნველყოფს, რომ კვლევებისთვის დადგენილი ბიუჯეტის ოდენობა იყოს შენარჩუნებული ან გაზრდილი ყოველი მომავალი წლისათვის.
4. საერთაშორისო და ადგილობრივ კვლევით პროექტებში უსდ-ს ჩართულობის გაზრდის მიზნით, უსდ და მისი სტრუქტურული ქვედანაყოფები ზრუნავენ კვლევითი პროექტებისა და მასში მონაწილეობის შესაძლებლობების თაობაზე უსდ-ს აკადემიური პერსონალისა და მკვლევარების ინფორმირებულობის დონის გაზრდაზე, ასევე უსდ-ს სამეცნიერო და კვლევით

მიღწევებზე აკადემიური საზოგადოების ინფორმირებისთვის. კვლევების განვითარებაზე პასუხისმგებელი სტრუქტურული ერთეული მიაწვდის ინფორმაციას უნივერსიტეტის პერსონალს და სტუდენტებს ადგილობრივი და საერთაშორისო სამეცნიერო გრანტების შესახებ, დაინტერესებულ პირებს ჩაუტარებს კონსულტაციებს და დაეხმარება სასურველი გრანტის მოძიებაში. სამეცნიერო-კვლევითი გრანტის ადმინისტრირებასა და კოორდინირებაში უსდ-ს მონაწილეობის უმთავრეს პირობას წარმოადგენს პროექტში აკადემიური პერსონალის უსდ-ს სახელით ჩართულობა. აკადემიური პერსონალის ინფორმირებულობისა და საერთაშორისო კვლევით პროექტებში ჩართულობის გაზრდის მიზნით უსდ განახორციელებს ყოველწლიურ ტრენინგებს შემდეგ თემატიკაზე:

- ა) სამეცნიერო კვლევითი პროექტის დაწერა;
- ბ) სამეცნიერო გრანტის მენეჯმენტი;
- გ) სამეცნიერო აკადემიური უნარები და სხვა.

უსდ-ს აკადემიური პერსონალის კვლევითი მოღვაწეობის შესახებ საზოგადოების ინფორმირებულობის გაზრდის მიზნით უსდ ზრუნავს მისი გამოცემების რეიტინგისა და სანდოობის ამაღლებაზე, ასევე მათ ინდექსირებადობაზე მსოფლიო სამეცნიერო გამოცემების ბაზაში. საუნივერსიტეტო კვლევებში ჩართული პირების შესახებ ინფორმაცია, მკვლევარები, რეცენზენტები და მათი სამეცნიერო ნაშრომები, ასევე საჯაროდ ხელმისაწვდომი იქნება უსდ-ს ვებგვერდის სამეცნიერო პორტალის საშუალებით.

5. საუნივერსიტეტო კვლევების ინფორმაციული მხარდაჭერა

1. საერთაშორისო და ადგილობრივ კვლევით პროექტებში უსდ-ს ჩართულობის გაზრდის მიზნით, უსდ და მისი სტრუქტურული ერთეულები ზრუნავენ როგორც უსდ-ს აკადემიური პერსონალისა და მკვლევარების ინფორმირებულობის დონის გაზრდაზე, კვლევითი პროექტებისა და მასში მონაწილეობის შესაძლებლობების თაობაზე, ასევე აკადემიური საზოგადოების ინფორმირებისთვის, უსდ-ს სამეცნიერო და კვლევით მიღწევებზე.
2. კვლევების განვითარების სტრუქტურული ერთეული მიაწვდის ინფორმაციას უნივერსიტეტის პერსონალს და სტუდენტებს ადგილობრივი და საერთაშორისო სამეცნიერო გრანტების შესახებ, დაინტერესებულ პირებს ჩაუტარებს კონსულტაციებს და დაეხმარება სასურველი გრანტის მოძიებაში.
3. სამეცნიერო-კვლევითი გრანტის ადმინისტრირებასა და კოორდინირებაში უსდ-ს მონაწილეობის პირობა არის პროექტში აკადემიური პერსონალის უსდ-ს სახელით ჩართულობა.
4. აკადემიური პერსონალის ინფორმირებულობისა და საერთაშორისო კვლევით პროექტებში ჩართულობის გაზრდის მიზნით უსდ ახორციელებს ყოველწლიურ ტრენინგებს შემდეგ თემატიკაზე.
  - ა) სამეცნიერო კვლევითი პროექტის დაწერა
  - ბ) სამეცნიერო გრანტის მენეჯმენტი
  - გ) სამეცნიერო აკადემიური უნარები და სხვა.

5. უსდ-ს აკადემიური პერსონალის კვლევითი მოღვაწეობის შესახებ საზოგადოების ინფორმირებულობის გაზრდის მიზნით უსდ იზრუნებს მისი გამოცემების რეიტინგისა და სანდოობის ამაღლებაზე, ასევე მათ ინდექსირებადობაზე მსოფლიო სამეცნიერო გამოცემების ბაზაში
6. საუნივერსიტეტო კვლევებში ჩართული პირების შესახებ ინფორმაცია, მკვლევარები, რეცენზენტები და მათი სამეცნიერო ნაშრომები ასევე საჯაროდ ხელმისაწვდომი იქნება უსდ-ს ვებგვერდის სამეცნიერო პორტალის საშუალებით.

6. აკადემიური კეთილსინდისიერება და პლაგიატთან ბრძოლა

1. უსდ იტოვებს უფლებას, იყოს მის ფარგლებში ან მისი სახელით ჩატარებული საგანმანათლებლო და კვლევით პროცესში აკადემიური კეთილსინდისიერების დაცვის გარანტი, ასევე გამოავლინოს და შესაბამისი რეაგირება მოახდინოს აკადემიური პატიოსნების ნორმების დარღვევაზე, გაატაროს პლაგიატთან ბრძოლის პოლიტიკა, დანერგოს აკადემიური პატიოსნების დარღვევისა და ამ დარღვევებზე დისციპლინარული რეაგირების მექანიზმები, ასევე, განსაკუთრებით მკაცრი ზომები გაატაროს პლაგიატისა და მისი რეციდივის შემთხვევაში.
2. პლაგიატად მიიჩნევა სხვისი ნაშრომის განზრახ მითვისება, მთლიანად ან ნაწილობრივ მისი როგორც საკუთარის, გამოყენება ან მისი მცდელობა, კერძოდ:
  - ა) სხვისი ინტელექტუალური შრომის ნაყოფის მითვისება;
  - ბ) საკუთარი სახელით სხვისი ნამუშევრის ან მისი ნაწილის წარდგენა;
  - გ) სხვისი ნამუშევრის გამოყენება ციტირების მოთხოვნილი წესის დაცვის გარეშე;
  - დ) წარმოდგენილ ტექსტში სხვისი ნაშრომით სიტყვასიტყვითი ციტირება, სიტყვითი ან წინადადების წყობის ცვლილება, შინაარსის ცვლილების გარეშე, სხვისი ნამუშევრიდან გამომდინარე დასკვნების მოყვანა წყაროს მითითების გარეშე
3. უსდ იტოვებს უფლებას, მის მიერ ორგანიზებულ/კოორდინირებულ სამეცნიერო საქმიანობაში გამოიყენოს პლაგიატის აღმომჩენი/დეტექტორი კომპიუტერული პროგრამა და სხვა ამისთვის აუცილებელი ინფორმაციული რესურსი.
4. პლაგიატის საწინააღმდეგო სისტემა ინტეგრირებულია აკადემიური საქმიანობის ყველა დონეზე. პლაგიატზე შემოწმებას გაივლის ყველა სამეცნიერო ნაშრომი, უსდ-ს ბაზაზე შექმნილი/თარგმნილი ნებისმიერი ლიტერატურა. ამ მიზნით უსდ-ში შემუშავებულია პლაგიატის აღმოჩენის, თავიდან აცილების, პლაგიატის შემთხვევაზე რეაგირების პროცედურები და მექანიზმები.

7. აკადემიური პერსონალის კვლევაში ჩართულობის გაზრდა

უსდ ყველა მომდევნო აკადემიური კონკურსის ჩატარებამდე, აკადემიური პერსონალისა ან ლექტორისთვის კონტრაქტის გაგრძელების დროს ითვალისწინებს მათ სამეცნიერო კვლევით პოტენციალსა და სამეცნიერო კვლევაში ჩართულობას.

საქმისწარმოების სამსახური, კვლევების განვითარებაზე პასუხისმგებელი სტრუქტურულ ერთეულებთან ერთად, ახორციელებს უსდ-ს პერსონალის კვლევითი მუშაობის შეფასებას, კვლევაში ჩართულობის და სწავლების პროცესში კვლევის კომპონენტის გათვალისწინების მიხედვით. კვლევაში მონაწილეობას მიიღებენ როგორც პროფესორები, ასევე სტუდენტები. უსდ-ს დებულება და აკადემიური პერსონალის არჩევის წესი ითვალისწინებს აკადემიური პერსონალის ატესტაციას, კერძოდ უსდ-ს აკადემიური პერსონალის მუშაობა განზოგადებულად შეფასდება აკადემიური წლის დასრულების შემდეგ. აკადემიური და სამეცნიერო პერსონალის სამეცნიერო კვლევის შეფასების საუნივერსიტეტო ინდიკატორებია:

- ა) სამეცნიერო პუბლიკაციები უსდ-ს გამოცემებში;
- ბ) სამეცნიერო პუბლიკაციები სხვა გამოცემებში საქართველოში და საზღვარგარეთ;
- გ) სამეცნიერო პუბლიკაციები იმპაქტ-ფაქტორის მქონე გამოცემებში;
- დ) საუნივერსიტეტო გრანტები;
- ე) კვლევითი გრანტები;
- ვ) სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობა;
- ზ) გამოქვეყნებული სახელმძღვანელოები და მონოგრაფიები;
- თ) ციტირებათა რაოდენობა.